

Pacto co diaño (Unha autophicción)

Salvador Rodríguez

É hoxe o día no que me atrevo, por fin, a contarlles a historia dun home ao que de agora en diante lle chamarei William B., cliente ocasional da Taberna do Eligio, en Vigo. Coñecino unha noite de choiva, con raios e tronos, cando xa case todos os tertulianos marcharan, incluídos Álvaro Cunqueiro, Celso Emilio Ferreiro e Urbano Lugrís, que adoitaban ser os últimos en abandonar o local, así como don José María Castroviejo, que horas antes xa embarcara rumbo á súa casa de Moaña no barco da ría. O que non sabía daquela era que William B. si que me coñecía a min, como me demostrou cando me dispuña a pedir a conta:

-É vostede Salvador Rodríguez, o xornalista de Faro de Vigo, non si?”

Asentín para, case inconscientemente, verme enredado entre cunca e cunca de viño nunha conversa con efluvios literarios da que, produto do alcol consumido, apenas lembro case nada, só que en primeira instancia rematou cun “Amigo Salvador. Se conseguise descubrir que é o que se dirá e escribirá de min e dos meus libros dentro de cen ou douscentos anos... Ata sería quen de vender a miña alma ao diaño!”

Diante da presenza do entrañábel Eligio, que con razón nos fusilaba coa súa mirada porque “Xa son horas!”, decidimos marcharnos e dar un paseo polo porto, á beira do Club Náutico, para despexarnos

mutuamente a cabeza dos efectos secundarios do albariño do Salnés. Non sei a partir de que momento puido empezar a lembrar a nosa segunda charla que, intúo, en realidade era a continuación da primeira, e que reproduzo en síntese con palabras que seguramente non foron as mesmas, aínda que o seu significado ía na dirección que apunto. É máis, ata recordo que fun eu quen reiniciou a conversa que comezara na de Eli-gio.

-Oia, Mr. William! En verdade estaría vostede disposto a pactar co demo só por enterarse do seu futuro literario?

“Que non lle caiba dúbida, benquerido amigo!” confirmou o meu novo colega literato. Foi entón cando me decatei da presenza dun terceiro home na nosa charla, alguén que xa estaba na taberna, que saíra un pouco antes que nós, que nos seguía silandeira e moi discretamente e que non tardou en alcanzarnos

e interromper-nos de maneira un tanto abrupta.

- Permítanme que me presente! Eu son o diaño, e creo que podería solucionar o seu problema, espetou o descoñecido, dirixíndose directamente a William.

O lector suporá a nosa sorpresa, pero non me deterei agora nos detalles da conversa entre o meu compañeiro e aquel individuo, a quen supuxen un tolo de atar.

O último que lembro daquela noite, é que o meu novo amigo xa non estaba, porque nalgún momento desaparecera e, ao pedir unha explicación, Satanás tranquilizoume:

-Non se preocupe. Dentro duns días, volverá a velo na Taberna de Eligio.

Non durmín moi ben aquela noite, da que somentes reteño recordos en forma de fugaces soños que tiñan relación coa segunda conversa que mantivera con William B., da que coido lembrar que me confesara que tiña publicados un par de libros e que estaba a preparar a edición da súa terceira obra, un, seica, “proxecto de metanovela” coa que estaba tan ilusionado que ata ousaba prognosticar que “se teño sorte, e unha boa promoción, estou certo de que tras da publicación desta obra, haberá un antes e un despois da historia da Literatura galega e, aínda diría, mundial”. Como xa me gañara a súa confianza, agasallóume con senllos exemplares das súas obras xa editadas que levaba gardados nun cartafol e mesmo me permitiu que poidese ler un adianto da que ía saír.

Naqueles tempos, para min poder coñecer en persoa a un escritor viña a ser algo así como cumprir un soño aínda que, hei de confesalo, o que escribía non me parecía nomeadamente interesante. Claro que, ao cabo de contas, quen era eu para xulgar a calidade literaria de ninguén? Nas escasas recensións dos seus libros que se incluíron na prensa, a penas se lle dedicaban as típicas liñas para saír do paso: estaba claro que William B. non trunfaba en vida mais, quen se atrevería a afirmar que despois da a súa morte non se convertería nun dos grandes clásicos da historia da literatura, como adoita ocorrer en non escasas ocasións? Era, precisamente, desa incerteza da que William buscaba saír, aínda que fose á conta de asinar un diabólico pacto.

Poucos días despois regresei a medianoite á Taberna do Eligio e a miña mirada alcanzou, marxinado nun recuncho do local, a percibir a un William B. que tiña un aspecto horrible, que semellaba un home afundido e envellecido trinta anos en compara-

ción coa última vez que faláramos entre nós.

-Non ten vostede moi bo aspecto, -espetteille.

- Maldita sexa a hora en que se me ocorreu a idea!, -berrou.

-Que idea? -preguntei.

- A de viaxar no tempo, a de querer saber do meu futuro literario.

- Pero, de que me está a falar?

- Do meu pacto co diaño. De que vai ser?

- Refírese vostede ao descoñecido co que nos atopamos xunto ao Club Náutico?

William asentiu, e proseguíu.

- Pois si, tal e como me prometeu aquel individuo, puiden realizar unha viaxe no tempo e materializarme na hemeroteca máis grande de España. Alí busquei e busquei o meu nome, pero nada. Nin a máis mínima mención, ningunha referencia, nada! Nada ata que...

- Ata que...?

- Ata que a un funcionario, ao deletrearlle o meu apelido, soóulle familiar e guioume cara a un arquivo de publicacións de vello, algunhas rilladas polas ratas.

- E?

- Pois que o atopei e souben...! Souben que William B. só será identificado dentro de cen anos polo título dun relato que vostede, vostede mesmo, Salvador, publicou na revista dos Galos, segundo puiden comprobar nunha recensión do suplemento cultural de Faro de Vigo. Iso é todo o que se saberá de min! Serei só un personaxe de ficción, un invento seu! Maldita sexa a miña sorte!

Nunca máis volvíñ ver a William B., aínda que non faltou quen me dixese que en máis dunha ocasión o vira camiñar, dando tumbos e sempre máis aló da medianoite, pola rúa do Príncipe, como “alma que leva o diaño”. A Satanás, dende entón, tampouco o volvíñ a ver, aínda que me consta que el si a min. E hai momentos en que me percorre entre os ósos un calafrío polo medo de que me faga a mesma proposta que a William B. Meu deus! Será unha desas que non se poden reixear?

**En débeda con Max Beerbohm, autor de "Enoch Soames".*

Taberna do Eligio